



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, 8 września 2009 r.

P/09/166

LPO-410-23-04/2009

Pani Dyrektor **Krystyna Brzezińska**

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej
w Środzie Wielkopolskiej

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Środzie Wielkopolskiej (dalej: „Szpital”) kontrolę w zakresie opieki nad matką i noworodkiem w oddziałach: ginekologiczno-położniczym i noworodkowym w latach 2008-2009 (I półrocze). W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zapewnienie przez Szpital, w oddziale położniczo-ginekologicznym oraz oddziale noworodkowym, warunków określonych w umowach o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz w zarządzeniu nr 93/2008/DSOZ z dnia 22 października 2008 r. Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne (dalej: „zarządzenie prezesa NFZ”) w części dotyczącej: liczby zatrudnionych lekarzy i pielęgniarek, kwalifikacji lekarzy, stałej dostępności specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii na terenie Szpitala, wykonywania partogramów, prowadzenia ciągłego badania KTG przed i w trakcie porodu, zapewnienia dostępu do bloku operacyjnego, wydzielenia stałego dyżuru pielęgniarskiego dla

łóżek intensywnej opieki medycznej. *Szpital* zapewnił również możliwość wykonywania badań histologiczno-patologicznych śródoperacyjnych w ramach umowy zawartej z podmiotem zewnętrznym.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na to, że zapewniając w oddziale ginekologiczno-położniczego całodobową opiekę lekarską we wszystkie dni tygodnia, czterokrotnie w marcu 2009 r. dyżur był pełniony przez lekarza będącego dopiero w trakcie specjalizacji w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Podanie w wyjaśnieniu ordynatora tego oddziału, że „specjalista był pod telefonem”, nie jest dostatecznym usprawiedliwieniem odstępstwa od warunku wymaganego umowy z NFZ oraz *zarządzeniem prezesa NFZ*.

2. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczą niezapewnienia pełnego wyposażenia w sprzęt medyczny oddziału noworodkowego. Zamiast wymaganych sześciu strzykawek z jednym torem infuzyjnym lub trzech z dwoma torami oddział dysponował tylko dwiema strzykawkami z jednym torem. *Szpital* nie zapewnił również warunku posiadania (w t. zw. lokalizacji) wyodrębnionej sali operacyjnej do cięć cesarskich. Przedstawione odstępstwa były niezgodne z warunkami umowy z NFZ i *zarządzeniem prezesa NFZ*.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia terminowe usuwanie nieprawidłowości, stwierdzanych w toku kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej, dotyczących stanu sanitarnego oddziału ginekologiczno-położniczego i noworodkowego. Oddziały te w dalszym ciągu nie spełniały wielu wymagań, wynikających z *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej* (Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.). Na przykład: pokoje dla matek z noworodkami miały mniejszą niż wymagana powierzchnię, izolatka nie była wyposażona w węzeł sanitarny, usytuowanie łóżek pacjentek nie pozwalało na dostęp z trzech stron, pokoje nie były wyposażone w urządzenia do mycia noworodków; w oddziale noworodkowym wejścia do pokoiów noworodków obserwowanych i wymagających intensywnej opieki nie prowadziły przez śluzy umywalkowo-fartuchowe, a w pomieszczeniu, w którym udzielane były świadczenia zdrowotne przy pomocy narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia, nie było zlewu (co najmniej jednokomorowego); również wejście do zespołu porodowego nie zostało wyposażone w śluzę umywalkowo-fartuchową.

Uwzględniając to, że zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r.* ostateczny termin dostosowania pomieszczeń do warunków w nim określonych upły-

wa w grudniu 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nie wszystkie zadania, które powinny zostać zrealizowane, zostały ujęte w programie dostosowawczym, przedstawionym do zaopiniowania Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Poznaniu. W programie tym nie przewidziano utworzenia wyodrębnionej sali do cięć cesarskich, zapewnienia właściwej powierzchni sal porodowych oraz wyposażenia pokoi położnic w urządzenia do mycia noworodków.

4. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na to, że regulamin porządkowy *Szpitala* nie określał warunków współdziałania między jednostkami organizacyjnymi (poza zasadami współdziałania Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z innymi jednostkami organizacyjnymi), co naruszało przepis art. 18a ust. 1a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.).

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wniosków po kontroli NIK w zakresie restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania pomocy publicznej w latach 2005-2007, którą przeprowadzono w 2007 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zapewnienie stałej obecności lekarza specjalisty w dziedzinie ginekologii i położnictwa w oddziale ginekologiczno-położniczym,
- 2) wyposażenie oddziału noworodkowego w sprzęt medyczny zgodnie z warunkami określonymi w zarządzeniu prezesa NFZ,
- 3) uzupełnienie programu dostosowawczego o zadania, których realizacja spełni wymagania jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r.,
- 4) dostosowanie zapisów regulaminu porządkowego *Szpitala* do wymagań zawartych w przepisie art. 18a ust. 1a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, w zakresie dotyczącym warunków współdziałania pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykona-

nia wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi poznańskiej delegatury Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.